

Unit

Deres referanse

Vår referanse
19/72-2

Vår dato
13.03.2019

Tilbakemelding på forslag til finansieringsmodell

Bakgrunn

Digitaliseringsstyret for forskning og høyere utdanning behandlet i sitt møte 30. januar 2019 finansieringsmodell for investeringer, og fattet følgende vedtak:

Digitaliseringsstyret ber om at Administrasjonsutvalget UHR utpeker en arbeidsgruppe med deltagelse fra Unit som kan konkretisere en finansieringsmodell for fellesinvesteringer innen digitalisering. Arbeidet gjøres med utgangspunkt i presenterte modell og innspill fra diskusjonen på møtet. Digitaliseringsstyret ber om at Unit sender ut et forvarsel innen 1.3. til de statlige UH-institusjonene om en engangsinnbetaling i 2020 til fellesinvesteringer. Her tas det forbehold om utfallet av UHR arbeidsgruppens anbefaling.

Arbeidsutvalget i UHR-Administrasjon diskuterte saken i møte med Unit 4. februar 2019.

Prosjektene som skal finansieres av fellesinvesteringene er forventet å gi gode effekter for universitetene og høyskolene når det gjelder bedre sikkerhet og økt kvalitet og effektivitet. Unit har lagt frem forslag til en finansieringsmodell, jf. vedlagte rapport. Modellen skal godkjennes av og være basert på en handlingsplan vedtatt av Digitaliseringsstyret, der vår sektor er tungt representert.

Den 4. februar oppnevnte arbeidsutvalget følgende arbeidsgruppe som fikk i oppgave å diskutere en framtidig finansieringsmodell for fellestjenester i regi av Unit:

Økonomidirektør Per Arne Foshaug, Universitetet i Bergen
Økonomidirektør Line Haugen, OsloMet - storbyuniversitetet
Seniorrådgiver Kristian Jørgensen, Universitetet i Agder
Personal- og økonomisjef Kristin Dahl Rolfsen, Norges idrettshøgskole
Avdelingsdirektør Roar Tobro, NTNU

Arbeidsgruppens vurderinger er vedlagt, og er basert på utkast til rapport «*Finansiering av nasjonal felles satsing på digitalisering*», datert 5. mars 2019.

Det drøftes flere ulike finansieringsnøkler i rapporten, men UHRs arbeidsgruppe anbefaler en modell der fordelingsnøkkelen er knyttet direkte og 100% til bevilgning fra KD. Denne fanger opp kompleksitet for forskningsstøtte og utvalg i studieprogram, er robust for variasjoner i studenttall og er enkel å administrere.

Unit beregner at det er behov for 290 millioner ekstra til investering for strategiske satsinger i 2020 og 2021. Unit/Uninett bidrar med 50 millioner, og forventer også uttelling på ulike

Postadresse
Stortorvet 2
NO-0155 Oslo

Telefon +47 409 14 969
postmottak@uhr.no
www.uhr.no
Org.nr. 917 697 825

Saksbehandler
Kjærstin Åstveit
kjerstin.astveit@uhr.no
Telefon +47 948 72 463

søknader som allerede er til vurdering. Uninett vil benytte mulighetene de har til å bruke egenkapital og ta opp lån. Det er 150 millioner som er estimert finansiert fra universitetene og høyskolene.

UHR ønsker å gi følgende tilbakemelding

Universitets- og høgskolerådet gir en generell tilslutning til vurderingene som kommer fra arbeidsgruppen.

Prinsippene i modellen, at det etableres en finansieringsordning for felles digitaliseringstiltak, støttes. Videre støttes forslaget om at budsjettering til Units prosjekter for UH-institusjonene skal baseres på den enkelte institusjons bevilgningsstørrelse. Det anbefales at innbetalingen skal skje over minimum to, alternativt tre budsjettår. Hvor mange budsjettår det skal fordeles over, kan vurderes i løpet av inneværende år.

Det er ikke tatt stilling til omfanget på investeringsbehovet Unit anslår. Disse anslagene må dokumenteres bedre, og det forutsettes at Digitaliseringsstyret gjør en tydelig prioritering mellom prosjektene som foreslås startet opp. Det forutsettes videre at den totale investeringsrammen og størrelsen på finansieringen fra de statlige universitetene og høyskolene gjennomgås mer detaljert og dokumenteres bedre, slik også arbeidsgruppen til UHR-Administrasjon foreslår.

For at Unit skal kunne starte opp sitt arbeid, anbefales det likevel at innbetaling for 2020 gjennomføres, ut fra forslaget som fremkommer i Units rapport.

Som arbeidsgruppen skriver (pkt. 7) må det avklares om innbetalingene som Unit ønsker fra UH-institusjonene er en engangskostnad, eller om det er å oppfatte som en forskudds-innbetaling som skal tilbakebetales når ordningen avvikles. Videre ber vi Unit merke seg arbeidsgruppens kommentar om behov for avklaring når det gjelder håndtering av merverdiavgift, jf. samme punkt i notatet fra arbeidsgruppen.

Det er også behov for en modell som gir sterkere insentiver til enkeltinstitusjoner som påtar seg utviklings- eller pilotoppgaver på vegne av sektoren, jf. arbeidsgruppens pkt. 6. UHR støtter arbeidsgruppen i at dette bør utredes nærmere og være på plass i forkant av utbetalinger for 2021.

Digitaliseringsstyret må være beslutningsorganet i ordningen som foreslås. Dette gjelder for beslutninger om fastsetting av endelig investeringsramme, godkjenning av midler til enkeltprosjekt, midler til institusjoner som har påtatt seg pilotoppdrag på vegne av sektoren osv.

Det gjøres oppmerksom på at Universitets- og høgskolerådet ikke har myndighet til å treffe beslutninger på vegne av universitetene og høyskolene, men kun kan gi sine anbefalinger. Innenfor rammene og forutsetningene vi har nevnt over, vil vi oppfordre våre medlemsinstitusjoner til å følge anbefalingene.

Vennlig hilsen

Alf Rasmussen
generalsekretær

Kjærstin Åstveit
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UHR

Arbeidsgruppen sine vurderinger og kommentarer til forslaget:

1. Arbeidsgruppen gir sin tilslutning til prinsippene i modellen slik de er beskrevet i notatet. Etablering av en finansieringsordning for investeringer i felles digitaliseringstiltak representerer et fornuftig tiltak for realisere en felles satsing på digitalisering innen forskning og høyere utdanning.
2. Arbeidsgruppen har ikke tatt standpunkt til størrelsen på det investeringsbehovet som UNIT har anslått for årene 2020 og 2021 (angitt til 290 mill) og dermed heller ikke størrelsen på det finansieringsbehovet som de statlige universitetene og høyskolene forventes å dekke (angitt til 150 mill. kr). Investerings- og finansieringsbehovet som er beskrevet i rapporten er basert på anslag og estimater fra UNIT sin side, og arbeidsgruppen mener disse anslagene må dokumenteres bedre. Dette innebærer at arbeidsgruppen heller ikke har hatt muligheter eller forutsetninger for å vurdere størrelsen på de enkelte investeringsprosjekter og fordelingen av investeringene mellom år.
3. Arbeidsgruppen vil tilrå at det foretas innbetaling for 2020 ut fra det forslaget og den fordelingsnøkkelen som foreligger, men vil tilrå at den totale investeringsrammen og dermed størrelsen på finansieringen fra statlige UH gjennomgås mer detaljert og dokumenteres bedre før størrelsen på innbetalingen i 2021 fastsettes endelig.
4. Arbeidsgruppen har vurdert ulike fordelingsnøkler, og gir sin tilslutning til at modell A benyttes (dvs. fordeling etter andel av bevilgning fra KD). Arbeidsgruppen legger til grunn at innbetalingen skal skje over minimum to budsjetår (2020 og 2021).
5. Arbeidsgruppen har ikke hatt noe dokumentasjon som gir grunnlag for å vurdere nivået på tilkoblingsavgiften for institusjoner som ikke er statlige UH og som ikke deltar i etableringen av den felles finansieringsordningen. Arbeidsgruppen mener samtidig at en 15% høyere tilkoblingsavgift for slike institusjoner framstår som en rimelig premiering for den forskuddsinnbetalingen og risikoen som statlige UH her påtar seg.
6. Arbeidsgruppen har underveis i arbeidet etterlyst en modell som gir sterkere insentiver til enkeltinstitusjoner som påtar seg utviklings- eller pilotoppgaver på vegne av sektoren. Gruppen opplever at det framlagte forslaget ikke gir tydelige slike insentiver, og anbefaler at dette utredes nærmere før innbetalingen som skal skje i 2021 effektueres.
7. Det er noe uklart om innbetalingene som statlige UH skal foreta er en engangskostnad eller om den er å oppfatte som et forskuddsinnbetaling som skal tilbakebetales når ordningen avvikles. Det er også uklart hvordan merverdiavgift skal håndteres. Arbeidsgruppen legger til grunn at UNIT avklarer den regnskapsmessige håndteringen nærmere før innbetalingen for 2020 blir effektivert.
8. Arbeidsgruppen vil understreke at Digitaliseringsstyret vil ha en helt avgjørende rolle i styringen av finansieringsordningen som etableres. Arbeidsgruppen har lagt til grunn at det er Digitaliseringsstyret som fastsetter endelig investeringsramme, som godkjenner og tildeler midler til enkeltprosjekter og som beslutter modell for tilkoblingsavgift og tilbakebetaling til institusjoner som påtar seg utviklings- eller pilotoppgaver på vegne av sektoren.
9. Arbeidsgruppen vil påpeke at det er betydelig risiko knyttet til finansieringsmodellen, bl.a. knyttet til at det skal gjennomføres mange samtidige (og dels gjensidige avhengige) digitaliseringsprosjekter som inngår i en samlet portefølje. Slik som beskrevet i rapporten er det videre betydelig risiko knyttet til de ulike elementene i finansieringsmodellen (engangsinnbetaling, felles investeringspott og tilkoblingsavgifter). I og med at så vidt mange aktører forutsettes å delta er det også betydelig risiko knyttet til samordningen mellom de mange aktørene og beslutningene som modellen forutsetter. Arbeidsgruppen vil ut fra dette anbefale at ordningen i første omgang etableres for en tidsavgrenset periode fram til 2025, og at den evalueres nærmere i god tid før dette.

